

TBMM
YEŞİLLER VE SOL GELECEK PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 2476
Tarih : 19.10.2023

10/479

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Halkların Demokratik Partisi'nin 31 Mart 2019 yerel seçimlerinde Diyarbakır ilinde kazandığı Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi ve 11 ilçe belediyesine 19 Ağustos 2019 tarihi itibarıyla İçişleri Bakanlığı tarafından kayyımlar atanmıştır. 15 Temmuz sonrası çıkarılan KHK ile belediyelere atanan kayyımlar; yapılan yolsuzluklar, liyakatsiz atamalar ve usulsüz ihaleler ile gündeme gelmişlerdir. Kayyımların yaptığı yolsuzluklar Sayıştay raporlarında da yer almış, birçok kayyım görevden alınarak yerine yenileri getirilmiştir. Herhangi bir kamu yararı taşımayan kayyım icraatları hakkındaki iddiaların tüm yönleriyle araştırılması ve yapılacakların belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İç Tüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ederiz.

Ceylan AKÇAÇUPOLO
Diyarbakır Milletvekili

Serhat Eren

Berdan Öztürk

Adale KAYA

Halide Türkoglu

Cengiz GANDAR

Sevilay Gelenk Özen

Mehmet Kamaç

GEREKÇE ÖZETİ

Halkların Demokratik Partisi (HDP) 31 Mart 2019 yerel seçimlerinde Diyarbakır ilinde Büyükşehir Belediyesi başta olmak üzere 15 belediye kazanmıştır. 19 Ağustos 2019 tarihinde İçişleri Bakanlığı tarafından Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi ve 11 ilçe belediyesine kayyım atanmış, belediye eş başkanlarıyla birlikte 27 belediye meclis üyesi de görevinden hukuksuzca uzaklaştırılmıştır.

Kayyımlar göreve atandıkları günden itibaren yolsuzluklarla gündeme gelmiş, bu yolsuzluklar kamuoyuna ve Sayıştay raporlarına da yansımıştır. Belediyelere ait arsaları, dükkanları ve taşınmazları değerinden ucuza satma, ihaleye fesat karıştırma, düşük fiyatlı kiralamalar, yüksek özel kalem harcamaları, hukuksuz devirler, belediye kaynaklarıyla seçim çalışması yapma, usulsüz işe alımlar, liyakatsiz atamalar, gider harcamalarını yüksek gösterme kayyımların yarattığı ağır tahribatların yalnızca bir kaçıdır. Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi ve Diyarbakır ilçe belediyelerine atanan kayyımların yaptıkları yolsuzlukların, tahribatların ve kamuya verdikleri zararların araştırılması ve bir daha yaşanmaması meclisin sorumluluğundadır.

GEREKÇE

Halkların Demokratik Partisi (HDP) 31 Mart 2019 yerel seçimlerinde Diyarbakır ilinde Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi ile Bağlar, Bismil, Çınar, Dicle, Eğil, Ergani, Hazro, Kayapınar, Kocaköy, Kulp, Lice, Silvan, Sur ve Yenişehir Belediyeleri olmak üzere toplamda 15 belediye başkanlığı kazanmıştır.

19 Ağustos 2019 tarihi itibarıyla Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi ve 11 ilçe belediyesine İçişleri Bakanlığı tarafından kayyım atanmıştır. Bağlar ilçesinde 12, Kayapınar ilçesinde 5, Sur ilçesinde 5, Eğil, Ergani, Lice, Yenişehir ve Silvan ilçelerinde ise 1'er meclis üyesi olmak üzere toplamda 27 belediye meclis üyesi de görevden uzaklaştırılmıştır.

2016 yılı itibarıyla belediyelere atanan kayyımlar yapılan yolsuzluklar; liyakatsiz atamalar ve usulsüz ihaleler ile gündeme gelmişlerdir. Kayyımların yaptıkları yolsuzluklar Sayıştay raporlarında da yer almış, birçok kayyım görevden alınarak yerine yenileri getirilmiştir.

Kayyımlar göreve atandıkları günden itibaren belediyelere ait olan arsaları satışa çıkarmaya başlamışlardır. Basında yer alan haberlere göre Kayapınar ilçesinde bulunan ve mülkiyeti Büyükşehir Belediyesi'ne ait olan konut imarlı 5 arsa, Bağlar Belediyesi, Kayapınar Mahallesi 7 parseldeki arsalar, Yenişehir Belediye Dokuzçeltik Mahallesi'nde üzerinde yüzlerce ev, işyeri bulunan 49.878,72 m2 arsa, Üçkuyular Mahallesi'nde 2 arazi ve Şilbe Mahallesi'ndeki 1 arazi ve Dökmetaş Mahallesi'nde 1 arazi ve 3 arsa, Ergani 4'ü Çukurdere, 2'si ise Şirinevler Mahallesi'nde bulunan 6 parsel arsa, Lice Belediyesi'ne ait arsa ve dükkânları değerinden daha ucuz fiyatlara satılmıştır veya satışa/ihaleye çıkarılmıştır.

Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi'ne atanan kayyım Hasan Basri Güzeloğlu, Kamu İhale Kanunu'nda deprem, sel gibi olağanüstü hallerde mağduriyetlerin önlenmesi amacıyla öngörülen "21/B-Pazarlık Usulü" nü kullanarak maliyeti 324 bin TL olan 12 dekoratif şehir aydınlatmasına iki reklam şirketinin davet edildiği ihalede, ihaleyi 1 milyon 210 bin TL'ye vermiştir. Koronavirüs salgınına fırsata çeviren Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi kayyımı Hasan Basri Güzeloğlu, 6 milyon TL'lik araç kiralama ihalesi de gerçekleştirmiştir. Önceki kayyım döneminde ise Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın 57 milyon harcayarak yaptığı Melik Ahmet Caddesi, iş teslim alınmadan yeni kayyım tarafından yeniden yapılmak üzere yiktirilmiştir. Kayyım ayrıca 7.670.000,00 TL'lik toplu organizasyon ihalesini KİK 21(b)'ye göre yapmıştır. Aynı şirkete 757.650,00 TL bedelinde 21(b)'ye göre yapılan 15 Temmuz Organizasyonu ihalesi verilmiştir. Yine, aynı şirkete 2.141.800,00 TL bedelinde 6 ayrı ihale daha verilmiştir. Kayda geçen miktar itibarıyla bu organizasyon-inşaat şirketine 2018 yılında 11.588.575,00 TL'lik 8 ihale KİK 21 (b) ile verilmiştir.

Ayrıca, Koronavirüse karşı cami ve cemaatlara ait Kuran kurslarında dezenfekte çalışmaları başlatırken, Meryem Ana Kilisesi ile kentteki tek cemevi es geçilmiştir. DBB'nin önceki kayyımı Hasan Basri Güzeloğlu, görevden alınan DBB Eşbaşkanı Selçuk Mızraklı'nın Amedspor'a yaptığı 1 milyon 500 bin TL'lik yardımı ise geri istemiştir.

Bismil Belediyesi kayyımı 14.439.134,04 TL harcanarak yapılan Belediye Hizmet binasını Bismil Emniyet Müdürlüğüne hibe etmiştir. Bismil Belediyesi kayyımı toplamda 22.710.460,51 TL'yi halka hizmet için kullanmak yerine; emniyet, jandarma, müftülük, milli eğitim müdürlüğü ve özel kalem harcamalarına kullanmıştır. 2016'da projesi, belediyeye atanan kayyım tarafından ertelenen ve yerel seçimlerden sonra temeli atılan Engelsiz Yaşam Merkezi, atanan kayyım tarafından Evlendirme ve Nikah Salonu olarak kullanıma açılmıştır.

Kayapınar Belediyesi Cegerxwîn Kültür ve Sanat Merkezinde 2012'de kurulan kütüphanede bulunan 10 bini aşkın kitap sayısı, belediyeye kayyım atamaları sonrası peyderpey azalarak 300'e kadar düşmüştür. Kayyım seçimden çok kısa bir süre önce belediyeye ait 19 taşınmazı diğer kamu kurumlarına devretmiş veya tahsis etmiştir. Cegerxwin Kültür Merkezi Milli Emlak Müdürlüğüne devredilmiş ve oradan da Kayapınar Halk Eğitim Müdürlüğüne tahsis edilmiştir. Eski belediye hizmet binası Kayapınar Kaymakamlığına kaymakamlık hizmet binası olarak kullanılmak üzere devredilmiş, kaymakamlık binasının bütün döşemeleri belediye bütçesinden karşılanmıştır. Belediye Spor Kompleksi ise Kayapınar Gençlik Spor müdürlüğüne 25 yıllığına tahsis edilmiştir.

Lice Belediyesi kayyımı belediyeye ait 1400 m2 taşınmazı (arsa) Lice İlçe Emniyet Müdürlüğüne devretmiştir. Sur Belediyesi kayyımı seçim günü belediye kaynaklarından 100 araç kiralayıp AKP'nin seçim çalışmalarında kullanmıştır. Ayrıca seçime birkaç gün kala 150'ye yakın kişi usulüne uygunsuz, hiçbir resmi prosedür yerine getirilmeden aleracele işe alınmıştır. Kayyım yönetimindeki belediye kurumları farklı illerde yaşayan iktidara yakın kişilere kadro dağıtma merkezine dönüştürülmüştür. Trabzon'da yaşayan Elif Sekman DİSKİ'ye özel kalem müdürü olarak atandıktan sadece 10 gün sonra Trabzon Büyükşehir Belediyesi'ne geçmiştir. DİSKİ'de benzer yöntemlerle son 3 yılda 10'dan fazla kişinin kadro aldığı iddia edilmektedir. AK Parti Milletvekili Sena Nur Çelik'in kuzeni olan Sibel Çelik'in de 2022'de DİSKİ'ye özel kalem müdürü olarak atandıktan sonra Antalya'ya tayin edildiği basında yer almıştır.

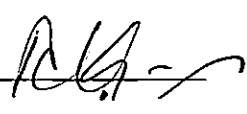
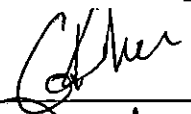
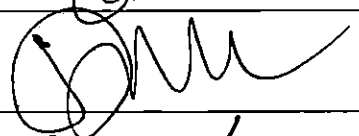
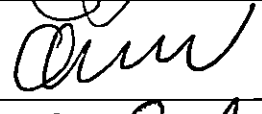
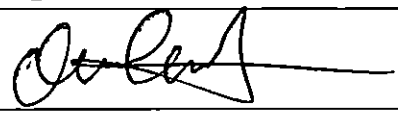
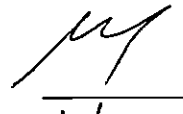
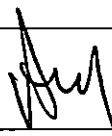
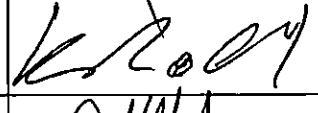
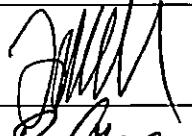
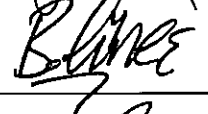
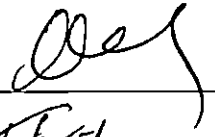
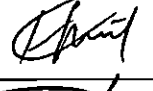
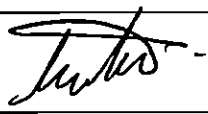
Yenişehir Belediyesine ait olan yas evleri kayyım tarafından müftülüğe ve İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne 5 ila 25 yıl arasında tahsis edilmiştir. Yine belediyeye ait birçok taşınmaz kaymakamlık, müftülük ve çeşitli vakıflara bedelsiz olarak tahsis edilmiştir. Sayıştay, kayyım Cumali Atilla'nın görevde olduğu 2018'de Diyarbakır Büyükşehir Belediyesinde 10 başlıkta usulsüzlük tespit etmiştir. Raporda, 2016'da belediye bütçesi 26 milyon 117 bin TL fazla verirken, 2018'de gelirler yüzde 69,89 artışa rağmen 112 milyon 41 bin 600 TL açık verdiği kaydedilmiştir. Yerel seçimlerin yapıldığı 31 Mart günü şoförlü 100 araç kiralayan Sur kayyımı 49 bin 560 TL ödeme yapmıştır.

Sur Belediyesi kayyımı 7.760.000 TL'ye 60'a yakın köye yapılmak üzere kilitli parke yapım işi ihalesi gerçekleştirmiştir. Fakat söz konusu 60 köye herhangi bir kilitli parke yapım işi gerçekleşmemiştir. Sur Belediyesi, "Sur Sokaklarını Sağıklaştırma Projesi" kapsamında, TMMOB gönüllülerinin desteğiyle her bir sokak için yaklaşık 60 bin TL harcamıştır. Fakat kayyım atandıktan sonra aynı projede her bir sokak için kayyım yaklaşık 400 bin TL gider göstermiştir. Sayıştay raporunda Sur Belediyesinin mali tablolarında "Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler" ile "Kamuya Olan

Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesapları'nın toplam 125 milyon 736 bin TL olması gerekirken 39 milyon 958 bin TL gösterildiği, dolayısıyla ilgili hesapların 85 milyon 778 bin TL eksik kaydedildiği belirtilmiştir. Ayrıca 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21'inci Maddesi'nde yer alan satın alma usullerinden pazarlık usulü ve türlerinin açıklandığına işaret edilen raporda, bu şartların yerine getirilmediği, 13 milyon 285 bin TL değerindeki ihalelerin pazarlık usulüyle yapıldığı belirtilmiştir. Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi'ne atanan kayyımın talimatıyla kentin takımı Amedspor'un kadın futbolcularına ve altyapısına tahsis edilen servis aracına el konulmuştur.

Diyarbakır'da belediyelere atanan kayyımlar, seçilmiş yöneticilerin kadınları güçlendirmeye, toplumsal cinsiyet eşitsizliklerini ortadan kaldırmaya yönelik faaliyetlerini durdurmuş, kadın merkezlerini işlevsizleştirmiştir. Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı Kadın Politikaları Daire Başkanı görevinden alınmış ve bu birimin tüm çalışmaları durdurulmuştur. Kadın Dairesi Başkan Yardımcısı yerine genel sekreter yardımcısı erkek bir görevli atanarak yürütülen tüm kadın çalışmaları, Aile ve Sosyal Politikaları Daire Başkanlığına bağlanmıştır.

Kayyımların, yerel yönetimlere kamu yararını gözetmeyen uygulamaları saymakla bitmemektedir. Bu bağlamda; Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi ve Diyarbakır ilçe belediyelerine atanan kayyımların usulsüz işlem ve kamu yararına aykırı faaliyetlerinin araştırılması için Meclis Araştırma Komisyonu kurulması önem arz etmektedir.

1	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
2			
3	GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT	KARS	
4	DİLAN KUNT AYAN	ŞANLIURFA	
5	GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT	VAN	
6	NEVROZ UYSAL ASLAN	ŞIRNAK	
7	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
8			
9	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
10	ALİ BOZAN	MERSİN	
11	KAMURAN TANHAN	MARDİN	
12	GÜLDEREN VARLI	VAN	
13	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
14	YILMAZ HUN	İĞDIR	
15	ZEYNEP ODUNCU	BATMAN	
16	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
17	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
18	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
19	GEORGE ASLAN	MARDİN	
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	